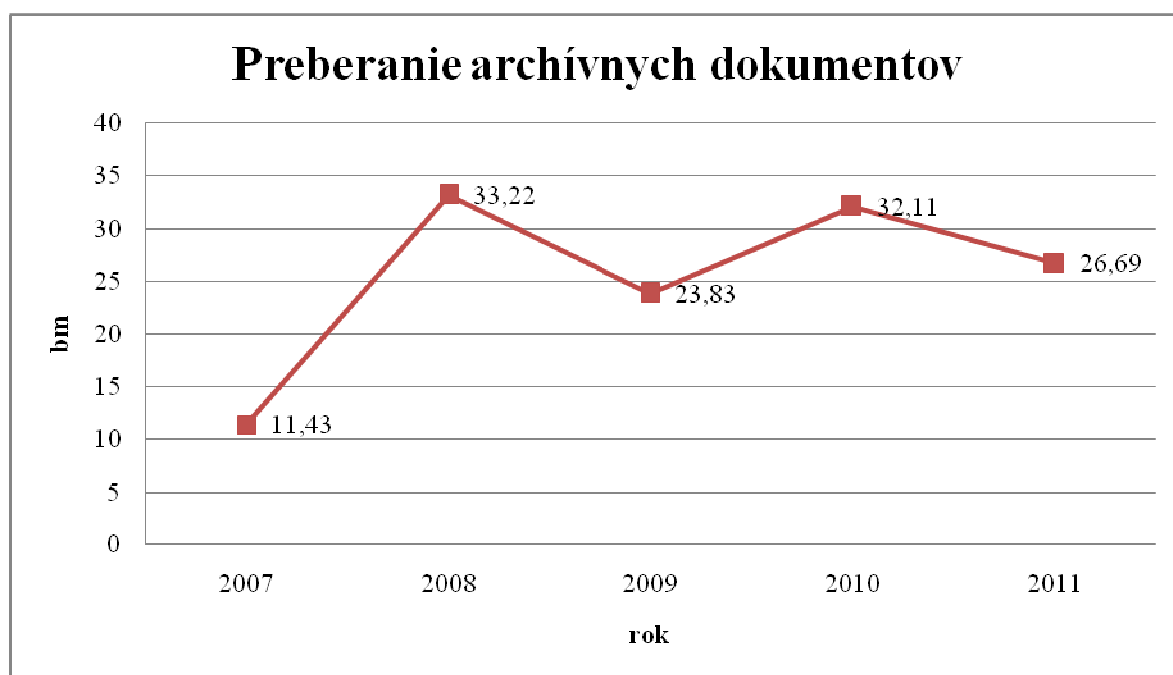

Správa o činnosti

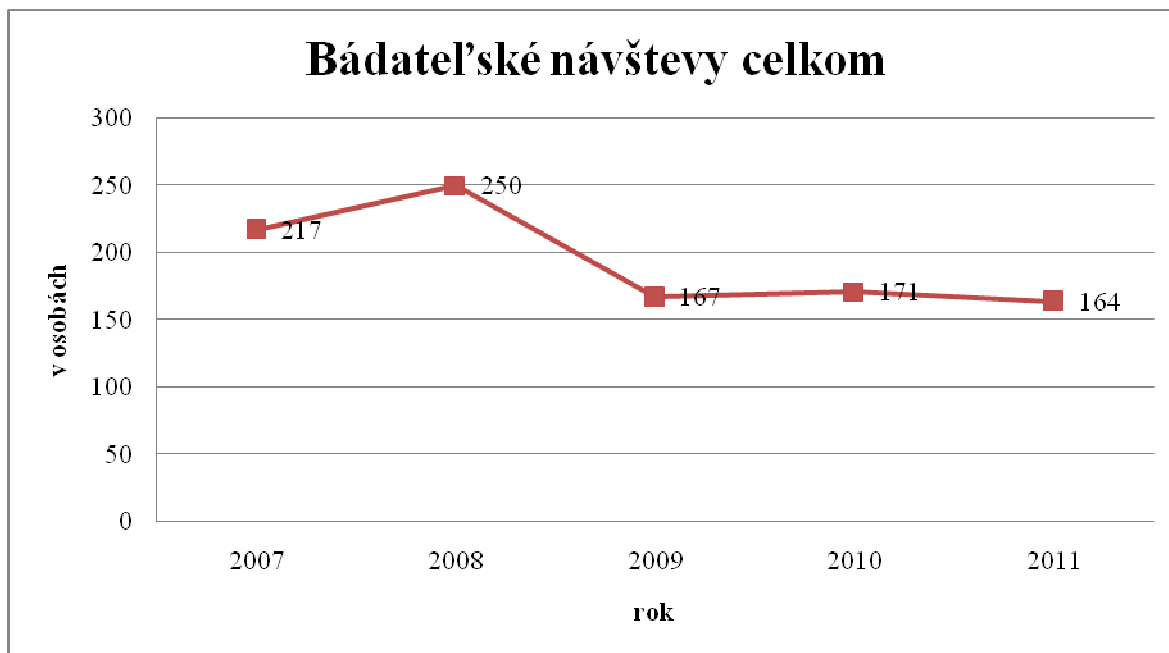
Štátneho archívu v Banskej Bystrici - pobočka Lučenec v roku 2011

Pobočka štátneho archívu v Lučenci má nezastupiteľné miesto v širokom spektre kultúrnych inštitúcií v Lučenci. Aj rok 2011 bol pre všetkých zamestnancov lučeneckého archívu rokom naplňania svojho poslania: preberať

Graf č. 1 Predarchívna starostlivosť

uchovávať, odborne spracovávať a širokej verejnosti poskytovať prístup k archívnym dokumentom

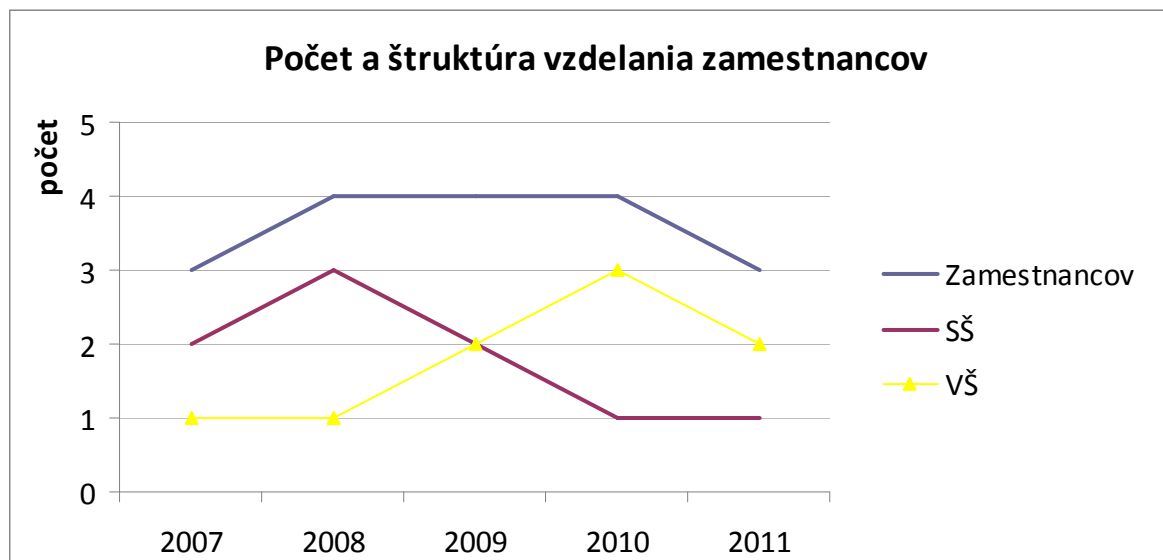

Graf č. 2 Prístup k archívnym dokumentom

- k jedinečným prameňom nášho kultúrneho dedičstva.

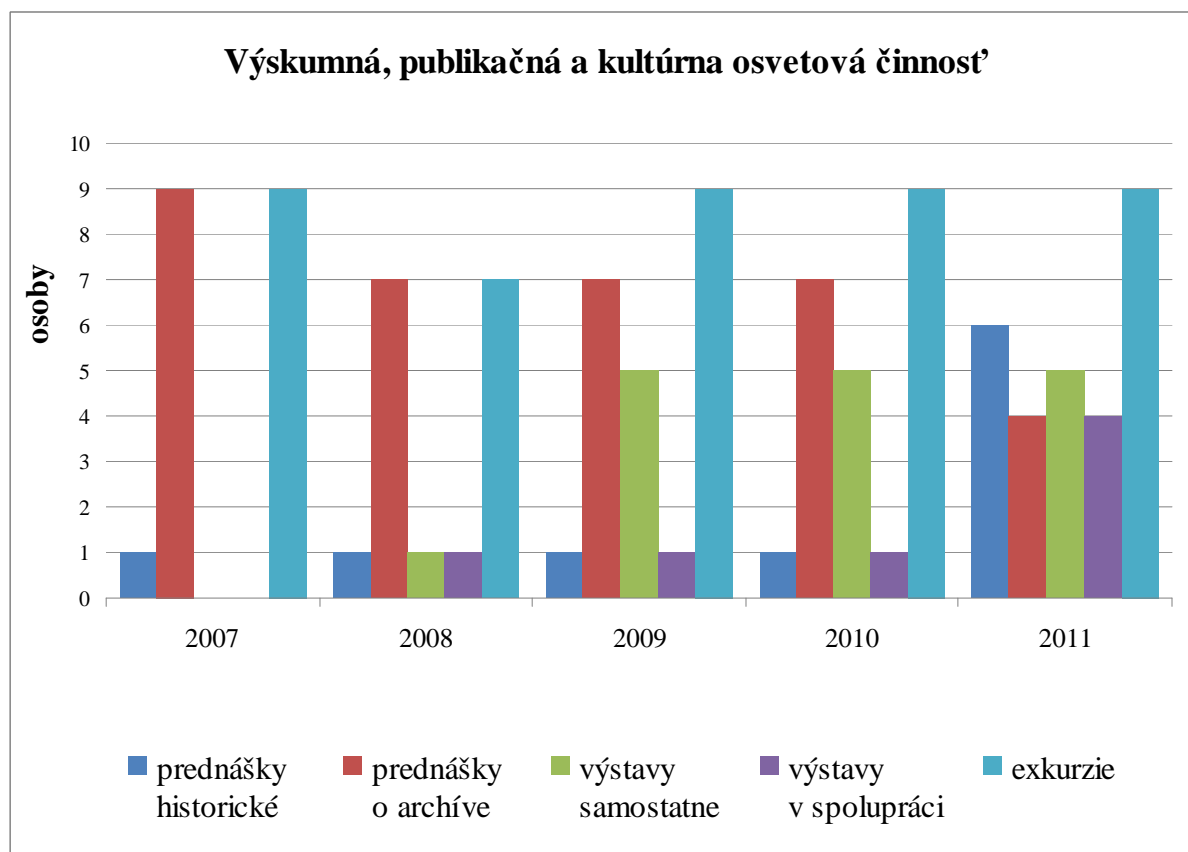
V roku 2011 nedošlo v archíve k personálnym zmenám. Odbornú činnosť vykonávali len dvaja pracovníci. Ďalší pracovník vykonával viac-menej len manipulačné práce a jednoduché administratívne činnosti.

Graf č. 3 Počet zamestnancov

Znižovanie stavu pracovníkov v roku 2010 znamenalo radikálne zmeny v organizácii, odbornej činnosti úradu ako aj riešenia úloh naplánovaných aj na rok 2011. Úlohy vytýčené v Uznesení vlády č. 67 z 27. jan.2010 v ktorej sa stanovuje stratégia rozvoja miestnej a regionálnej kultúry sa archivárky snažili naplniť aj v roku 2011. Výsledkom ich snaženia sú nasledovné podujatia:

Výstavy

Výstavy samostatne:

1. Ján Jiskra z Brandýsa a Bitka pri Lučenci v roku 1451, (pobočka Štátneho archívu v Lučenci, Denné centrum seniorov Opatová pri Lučenci, september 2011)
2. Cimélie lučeneckého archívu (pobočka ŠA v Lučenci, november 2011)
3. Kroniky ako fenomén písaných dejín (pobočka ŠA v Lučenci, november 2011)
4. stála expozícia k dejinám obchodu, remesiel mesta Lučenec v archív. dokumentoch (pobočka ŠA v Lučenci, rok 2011)
5. stála expozícia k dejinám kníhtlače a tlačiarní v Lučenci (pobočka ŠA v Lučenci, rok 2011)

Výstavy v spolupráci:

1. Ján Jiskra z Brandýsa a Bitka pri Lučenci v roku 1451, (pobočka Štátneho archívu v Lučenci (ŠA v Lučenci), Denné centrum seniorov Opatová pri Lučenci, september 2011)
2. Kroniky a kronikári (kalvínsky kostol v Lučenci, júl 2011)
3. Židovstvo v Lučenci (Novohradská knižnica v Lučenci, október - november 2011)
4. 90. rokov Miestnej organizácie Matice slovenskej v Lučenci (MO MS) /Dom Matice slovenskej marec 2011, stála expozícia/

Deň otvorených dverí v lučeneckom archíve (november 2011)

- organizovanie 3. Dňa otvorených dní v lučeneckom archíve spojené s besedou o histórii mesta a písania mestskej kroniky s dr. Jozefom Drenkom nielen mestským kronikárom ale aj autorom početných monografií.

- záujemcom z radov návštevníkov sa poskytlo poradenstvo v oblasti genealógie, heraldiky, mali možnosť prezrieť si vzácne archívne dokumenty, pracoviská archívu, depozitár, sprievodné aj stále výstavy v priestoroch archívu, zbierku matrík, vlastnoručne si vyhotoviť kópiu písomného dokumentu overenú voskovou pečaťou, navrhnúť si vlastný erb a vlastnoručne si ho aj vytvoriť, vyplniť si dobové vysvedčenie, zoznámiť sa s historickým knižničným fondom ako aj ostatnou odbornou literatúrou), kronikami, dozvedieť sa takmer všetko o histórii archívu v Lučenci, o činnosti a poslaní inštitúcie ako aj o práci archivárov, oboznámiť sa aj s formou ochrany a manipulácie s archívnymi dokumentmi ukázkami osobných ochranných odevov a prostriedkov. Návštevníci archívu si okrem zaujímavých dojmov získaných z pobytu v archíve mohli odniesť aj milú pozornosť, rôzne propagačné materiály i predmety informujúce o minulosti a súčasnosti mesta Lučenec ako aj celého regiónu Novohrad. Tieto archív získal na základe dobrej spolupráce s mestom prostredníctvom Mestského informačného centra.

- poďakovanie patrí i primátorke Mesta Lučenec, PhDr. Alexandre Pivkovej.

Spolupráca s masmédiami a spolupráca s inštitúciami

- Mestské informačné centrum v Lučenci - korektúry textov o Lučenci pre vydanie publikácie Almanach miest a obcí v Slovenskej republike

- Miestna organizácia Matice slovenskej (MO MS) v Lučenci - výber archívnych dokumentov na výstavu, stálu expozíciu: 90 rokov Miestnej organizácie Matice slovenskej v Lučenci

(v Dome Matice slovenskej) a sprievodné podujatie organizované MO MS v Lučenci pri príležitosti 90. výročia založenia MO MS v Lučenci

- Banskobystrický samosprávny kraj, Novohradská knižnica, „Literárna streda“- beseda s dr. J. Drenkom, kronikárom mesta Lučenec pri príležitosti jeho životného jubilea. Beseda spojená s krstom novej knihy a výstavou „Kroniky a kronikári“, k nej vydaná publikácia „Kronika a kronikári mesta Lučenec“ zostavila Becaniová, Nagyová

- Banskobystrický samosprávny kraj, Novohradská knižnica, Občianske združenie Phoenix Lutetia - výstava: Židovstvo v Lučenci

- Mesto Lučenec, Novohradské múzeum a galéria v Lučenci - výstava „Bitka pri Lučenci 1451 a Ján Jiskra z Brandýsa, organizovanie besedy s doc. Vladimírom Segešom zo SAV Bratislava (Denné centrum seniorov Opatová pri Lučenci, september 2011)

- Mesto Lučenec - 60. výročie úmrtia B.S. Timravy

- Mesto Lučenec – členstvo v osobitnej komisii pre určenie a výber najvýznamnejších osobností mesta LC vzhľadom na ich umiestnenie na čestných miestach - pylónoch zrekonštruovaného námestia Republiky v Lučenci, vypracovanie písomných návrhov s fotografiou

- Gymnázium B. S. Timravy – spolupráca s profesormi gymnázia, historickým seminárom pri gymnáziu pri spopularizovaní dejín mesta , rodov, remesiel, architektúry a pod.

Miestna organizácia Matice slovenskej v Lučenci - spolupráca pri získavaní informácií k dejinám Matice slovenskej, mesta Lučenec, písaniu kroniky organizácie a ďalšie.

Príručná odborná knižnica

- reorganizácia časti knižnice, premiestňovanie knižničných jednotiek , usporiadanie podľa tematiky, sprístupnenie odborných kníh, štatistiky pre bádateľov, presun tlačovín z 19. a 20. storočia do knižnice, získanie a doplnenie regionálnej tlače o periodiká vydávané obcami, mestami, Banskobystrickým samosprávnym krajom

- dopĺňovanie odbornej knižnice odbornou literatúrou, tlačovinami a podobne, výhradne darom od súkromných osôb, obecných a mestských úradov (Málinec, Kokava nad Rim. Uhorské, Poltár, Fiľakovo) redakcia MY Novohradské noviny, Novohradské osvetové stredisko v Lučenci, Banskobystrický samosprávny kraj, Mesto Lučenec

- získanie katalógov, informatívnych letákov, bulletinov z kultúrnych podujatí, výstav (Novohradské múzeum a galéria v Lučenci, Novohradské osvetové stredisko v Lučenci, Novohradská knižnica v Lučenci a podobne)

- súpis, evidencia drobnéj tlače nachádzajúcej sa v knižnici archívu
 - získavanie výťažkov už druhého ročníka regionálneho týždenníka MY Novohradské noviny zdarma pre náš archív; poďakovanie patrí šéfredaktorke, pani Zite Surákovej
 - dar Miestnej organizácie Matice slovenskej v Lučenci
- Lučenec, premeny mesta, obyvatelia mesta, okres Lučenec, priemysel, storočnica gymnázia, politické oslavy, Slovenské národné povstanie, výročie vzniku Komunistickej strany Československa, Veľká októbrová socialistická revolúcia, okrsková prehliadka IV. Československej spartakiády a podobne (1970 - 1977), 22 kotúčov vybraných archívnych audiovizuálií na 16mm filmovom páse bolo spracovaných, ošetrovaných a zdigitalizovaných na troch CD nosičoch.

Budova archívu

Budova archívu na Kubínyiho nám. č. 1 v Lučenci bola zrekonštruovaná a účelovo upravená pre potreby archívu. V objekte sa naďalej vytvárali optimálne podmienky pre trvalé uloženie archívnych dokumentov. Kvalita priestorov je nesporná ale kapacitne je už nedostačujúca. V roku 2011 bola v budove vykonaná oprava vykurovacieho zariadenia, sporadicky tesnenie okien, drobné opravy, základná údržba..

Objekt archívu, rodinný dom na ulici M. Rázusa č. 18 v Lučenci je už dlhodobo v štádiu opráv. Komplexná rekonštrukcia budovy je ohrozená a naďalej náročná na finančné riešenie. Adaptáciou vyčlenených častí sa naskytila možnosť na riešenie priestorových potrieb archívu. V rámci finančných možností sa len do roku 2008 priebežne vykonávali opravy interiérových častí budovy. Pre akútny finančný deficit sa ani v tomto roku nevykonávali ani najzákladnejšie opravy interiéru a exteriéru objektu, rekonštrukcia elektrického, vodovodného a plynového zariadenia. Budova v tejto rovine existencie a napredovania opráv bude postupne chátrať a náklady na jej opravu budú omnoho vyššie aké si vyžaduje jej súčasný stav. Je to kvalitná budova s bohatým priestorovým členením, dobrou polohou a hodnotnou architektúrou. Objekt sa nachádza v pamiatkovej zóne mesta a hrozí jej úplné schátranie i napriek jej pôvodným stavebným kvalitám.

Depozitár na Kubínyiho námestí č. 1 je vybavený stacionárnymi a pohyblivými regálmi firmy Nicol Martin, tieto sú už na 99 % zaplnené.

Do objektu na Rázusovej ulici č. 18 sa ešte v roku 2008 zakúpili od firmy MERCATOR DMS a.s. kovové stacionárne regále v počte 23 kusov s plochou využitia na 181,78 m². Tieto firma v nasledujúcom roku namontovala iba do troch opravených miestností budovy. Do budovy s

počtom miestností osem bude možné umiestniť 789 bm (bežného metra) archívnych dokumentov. V depozitároch archívu sa pravidelne vykonáva prevencia na znižovanie degradačných vplyvov na archívne dokumenty. V priestoroch kde sú písomnosti dlhodobo uložené sa sledujú klimatické podmienky, reguluje sa vykurovanie s primeraným vetraním. Udržiava sa čistota a bezprašnosť.

V roku 2011 archív vypracoval požiadavku k systemizácii platov a miest. Potreba vytvoriť dve pracovné miesta je nevyhnutná pre ďalší kvalitný a úspešný priebeh prác archívnej povahy. Tieto požiadavky boli predložené aj gen. riaditeľovi SVS MV SR Ing. Jozefovi Šimkovi, ktorý pobočku ŠA v Lučenci navštívil v druhej polovici roka. Pracovníci archívu sa snažili naplniť očakávania v rámci danej stratégie rozvoja miestnej a regionálnej kultúry i na úseku predarchívnej starostlivosti, poskytovali metodickú a odbornú pomoc obciam pri správe registratúry, archív spolupracoval s kultúrnymi inštitúciami pri príprave seminárov, konzultácií a výstav zameraných na prezentáciu kultúrneho dedičstva, poskytoval orgánom územnej samosprávy informácie z archívnych fondov, sledoval potreby verejnosti na sprístupňovanie archívnych dokumentov pochádzajúcich z činnosti obcí. Pobočka štátneho archívu v Lučenci má v predarchívnej starostlivosti pomerne široký región s počtom 76 obcí a 3 miest.

Mgr. Kristína Becaniová
riaditeľka archívu